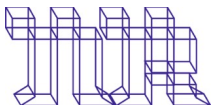

Nattrådet

Verksamhetsberättelse

2018-06-15

Hugo Johansson

Inledning

Stockholm har internationellt ett mycket gott renommé för sitt gastronomiska utbud, urval av museum och vackra miljöer vid Mälaren. Få, om någon, jublar dock över Stockholms nattliv som närmare liknar en småstad än någonting i närheten av det vi skulle kunna associera till epitetet "capital of Scandinavia". Att en så tongivande bit av en stads identitet så länge blivit styvmoderligt behandlad får både negativa konsekvenser för Stockholms kulturliv och leder till att Stockholm som stad upplevs fadd i den globala konkurrensen om investeringar, internationell talang och kultursatsningar.

Visionen om att göra Stockholm till en levande nattstad är ett mål som måhända är svårt att konkretisera men vägen dit torde gå via ett fåtal enkla reformer som öppnar upp Stockholmsnatten, gör den friare, tryggare och mer inkluderande att verka i. Både som besökare och som entreprenör. Det ska också sägas att många av de regler som idag finns gör det under förutsättningen att skydda människor från alkoholens ogynnsamma effekter. Natträdet hyser stor respekt för detta, men många regler är förlegade och att tänka om kan få förtjänstfulla effekter även på de alkoholrelaterade problem som reglementet är satt till att förebygga.

Natträdet vill också få till stånd en förändring kring hur samtalet om natten förs. Istället för att fokusera på de problem som nattlivet för med sig bör samtalet föras kring den oerhörda möjlighet som ett välfungerande nattliv har. Nattlivet skänker inte bara mening för de som roar sig i det, utan har också en oerhört påverkan på stadens attraktionskraft och identitet, och en stor faktor i konkurrensen om internationell turism. Nattlivet är också en betydande motor för integration och ekonomi, och stimulerar entreprenörskap då den i huvudsak består av små eller medelstora företag¹. Den har tydliga spill-over effekter på stadens övriga kulturutbud då nattlivet ofta fungerar som en mötesplats och inspirerar alltifrån musiker till konstnärer. En levande nattstad är således inte bara bra för den som vill roa sig under helgkvällar utan också en grogrund för att få fler människor i arbete, ett levande konst- och kulturliv och en ypperlig integrationsmotor.

Allt fler världsstäder har insett detta och upprättat både handlingsplaner och institutioner för att värna om sina nattliga kulturinstitutioner.² Det är också i denna trend vi hoppas att Stockholm kan ta vid. Natträdet bildande kan härledas till posten Nachtburgermeister från Amsterdam, en slags medlarposition mellan nattlivet och staden, som efter sitt införande har exporterats till andra världsstäder som New York, London, Zürich och Paris³. Och i Berlin har staden nyligen klassat

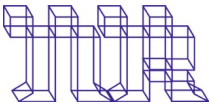
¹ https://www.scb.se/sv/_/Hitta-statistik/Artiklar/Restaurangbranschen-serverar-jobb-at-unga/

² <https://www.forbes.com/sites/andrewrigie/2018/03/12/dont-put-your-citys-nightlife-to-bed-hire-a-nightlife-mayor/#2fb9341e27c0>

³ <https://www.nytimes.com/2017/08/30/arts/new-york-night-mayor-europe.html>

nattklubben Berghain som kulturinstitution jämte stadens operahus och museum⁴.
Det är vår förhoppnings att en liknande process kan påbörjas i Stockholm.

⁴ <http://www.electronicbeats.net/the-feed/german-law-says-berghain-techno-hedonism-high-culture/>

Fokuspunkter

I samråd med ett brett urval av Stockholms nöjesaktörer, krögare, kulturprofiler har vi tagit fram en gemensam agenda med en mängd problem som dessa står inför idag. Här i ryms dels omodern lagstiftning men också en vilja att förändra gamla tankesätt och utmaningar som vi kan tackla gemensamt. Natträdet har valt att disponera dessa enligt följande.

Ansvarsfull servering - inte krav på lagad mat

Om kökskravet som barriär för kultur och entreprenörskap.

En tryggare natt

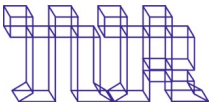
En gemensam vision om en tryggare natt och civilsamhällets ansvar.

En levande stad

Om gentrifiering i innerstaden och om bullerreglering som omöjliggör en levande stadskärna. Om brist på hänsyn till kultur och folkliv i detaljplaner och nybyggnation.

En längre natt.

Om skev konkurrens för nya krögare, vår önskan att förlänga vissa nattklubbers öppettider på prov.

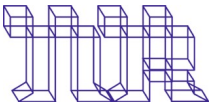

Ansvarsfull servering - inte krav på lagad mat

Stockholm domineras av ett fåtal stora krogkoncerner med ett likriktat nöjesutbud. Instegströsklar för den som vill förverkliga sin vision om en bar, klubb eller ett spelställe för livemusik måste i dagsläget ta steget och först investera i ett restaurangkök för många miljoner innan processen kan gå vidare och utveckla den egentliga ursprungsidén. Musikentusiaster och arrangörer formas alltså till att bli traktörer mot både sin och sin publiks vilja. Det finns redan utmärkta utbildningar och lagar kring att servera överförfriskade personer som fungerar med god effekt. Att krogar följer detta borde vara det som avgör om de får hålla öppet eller inte. Kökskravet blir här ett hinder som stoppar mängder av nya aktörer med spännande tillägg i kulturlivet från att etablera en första verksamhet. Det är också en av de främsta anledningarna till att musiklivet idag tvingas ut till illegala miljöer där ingen kontroll finns överhuvudtaget, inte för att arrangörerna själva vill det, utan för att de inte har något val.

Vi vill:

Barer, klubbar och spelställen med ett tydligt kulturprogram ska i gengäld för den kulturgärning de bedriver kunna frångå kravet på att serverad lagad mat. För detta krävs att aktören uppvisar ett tydligt och kvalitativt kulturprogram.

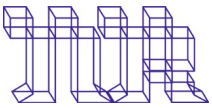
En tryggare natt

Vi på Natträdet är övertygade om att trygghet är ett av de viktigaste fundamenten för en levande stad. Vi behöver tänka på trygghet i alla led, både som besökare och entreprenörer för att skapa en långsiktig attitydförändring inom natten. Det är viktigt att vi är medvetna om att trygghet kan vara olika för alla och att vi bemöter allas upplevelse av tryggheten med respekt och ödmjukhet. Trygghet kan vara allt ifrån att ha en laddad mobiltelefon eller att slippa gå för att den där extra biten för att pengarna är slut på busskortet. Trygghet kan också vara att bli bemött på ett korrekt sätt i krogkön, på nattbussen, hamburgerkedjan, på dansgolvet och i toakön, såväl av högre instanser som ens medmänniska. 'Natträdet' arbetar aktivt med Nattskiftet för att jobba mot ett tryggare nattliv och uteliv.

Vi vill:

Vi vill underlätta för civilsamhället att engagera sig och ta ansvar i trygghetsfrågor.

Vi vill utreda möjligheten till gratis kollektivtrafik mellan 22.00 - 05.00.

En levande stad

I innerstaden brottas många barer och spelställen med ett etablerat musikprogram med konflikter med grannar. Ofta är krögare beroende av grannars välvilja, och nyinflyttade grannar som inte förstått att ett liv i innerstaden också rimligen är förenat med viss ljudvolym även kvällstid kan sätta käppar i hjulen på all verksamhet efter 22.00. För att bibehålla en attraktiv innerstad även nattetid krävs här reformer i miljöbalken som reglerar buller från folkliv. Det ska ställas högre krav på att ljudisolera och bygga rätt för nyproducerade bostäder, samtidigt som att det känns givet att ljud från en levande stad inte ska regleras striktare än trafik, vilket är fallet i dagsläget, där buller från folkliv regleras till 45 dB men trafik tillåts upp till 55dB.

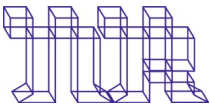
En levande stad är också inte bara nattklubbar och barer, utan även initiativ från privatpersoner som vill förverkliga alltifrån loppmarknader i sitt kvarter, kvällsbio eller teaterföreställningar i parker eller torg. Vi vill därför förenkla i byråkratin för de eldsjälar vars initiativ gör staden levande, och att priset för att abonnera ett torg eller en park subventioneras för kulturarrangemang på samma sätt som evenemang för barn eller välgörenhetsevenemang

Vi vill:

Öka acceptansnivån för folklivsbuller till 55 dB.

Underlätta och kraftigt subventionera privata kulturinitiativ i stadsmiljö.

Införa krav på platser för kultur och nattliv redan i detaljplansnivå för nya stadsdelar.

En längre natt

Trenden att festa längre, som redan är väl etablerad nere i Europa är också någonting som efterfrågas i Sverige. Det rika utbudet av privatfester, open airs och svartklubbar i Stockholm är ett tydligt tecken på att det idag finns en efterfrågan som den etablerade krogverksamheten inte klarar av att fylla. Frågan är emellertid komplex. Krogarnas öppettider är hårt reglerade under förutsättning att det verkar hämmande för vålds- och sexualbrott. Det finns också gott om studier som undersöker när breda tillstånd flyttas fram och tillbaka att detta också är fallet. Det finns å andra sidan många lokala fall från bland annat Kalmar och Visby där öppettiderna skjuts fram och där effekten blivit den rakt motsatta. En annan aspekt är att våldet varierar betydande från krog till krog. I en studie som Göteborgspolisens genomfört och använde som argument för att dra tillbaka stängningstider kan majoriteten av våldsbrott knytas till ett fåtal krogar⁵. Istället för att kollektivt bestraffa en levande stad för insatser och tidigare stängningstider sätts in just där våldet är ett problem.

Natträdet vill i ett projekt där krogar som innehåller ett kvalitativt kulturprogram tillåts inom en försöksperiod förlänga sina öppettider. Natträdet har en övertygelse om att krogar med sena öppettider inte bara är en nödvändigt inslag i en världsstad, utan också är en nödvändighet för stadens musikliv för att kunna växa internationellt. Att variera stängningstider är också ett säkert sätt att minska den ansträngning på kollektivtrafik, taxi och närmiljö som överfulla kroggator vid aktuellt klockslag utgör. Natträdet poängterar också att det är just nattklubbar med ett etablerat program som avses i det här förslaget, där besökare utgörs av musikentusiaster i synnerhet.

Det är också ett problem att bara etablerade arrangörer kan få 05-tillstånd i dagsläget. Vi vill se att nystartade verksamheter direkt kan få ett 05-tillstånd så länge man uppfyller de krav som är satta.

Vi vill:

Se ett projekt där klubbar med ett tydligt musikprogram får förlängda öppettider. Förenkla och möjliggöra för nya arrangörer och krogare att direkt få ett 05-tillstånd.

⁵ https://static.sys.kth.se/abe/safeplaces/Material-nyhetsbrev/Nar_festen_tar_slut.pdf